

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Filosofie și Științe Social Politice
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE FILOSOFIE
1.4 Domeniul de studii	Filosofie
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Filosofie (licență)

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei			Antropologie filosofică					
2.2 Titularul activităților de curs			Prof. Dr. MARIUS DUMITRESCU					
2.3 Titularul activităților de seminar			Prof. Dr. MARIUS DUMITRESCU					
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestrul	V	2.6 Tip de evaluare *	E	2.7 Regimul disciplinei **	Ob	

* E – Examen / C – Colocviu / V – Verificare

** OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminare/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					5
Examinări					4
Alte activități					0

3.7 Total ore studiu individual *	69
3.8 Total ore pe semestru	125
3.9 Numărul de credite	5

4. Precondiții - De curriculum (dacă este cazul)

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6. Obiective

- cunoașterea noțiunilor specifice disciplinei;
- explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale acestei discipline;
- familiarizarea studenților cu principalele concepte, paradigme și teme din cadrul antropologiei filosofice;
- înțelegerea raportului dinamic dintre natura și cultura umană

7. Competențe/Rezultate ale învățării

- Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: presupuziții, principii, valori, etici, modalități de gândire și practici
- Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură
- Medierea interumană și interculturală prin identificarea, analiza și soluționarea unor probleme interumane și interculturale
- Programul de studii Filosofie are ca obiectiv formarea de specialiști în domeniul Filosofiei, prin intermediul a numeroase discipline (fundamentale, de specialitate și complementare) care permit dobândirea de competențele și abilitățile necesare atingerii performanței profesionale. Parcursul educativ și pedagogic respectă standardele (legale, profesionale și etice) de calitate ale predării și evaluării, fiind respectată și încurajată libertatea opiniilor argumentate (oral sau în scris), dobândirea gândirii critice, exercitarea capacității reflexive în vederea asumării unui orizont valoric înalt, orientat spre comprehensiune, toleranță, poziționare axiologică, civică și morală responsabilă. La finalul programului de licență, absolventul va putea identifica, descrie, analiza, soluționa probleme interumane și interculturale; va putea produce, proiecta, comunica, apăra, critica idei filosofice; va putea aborda teoretic, moral și practic situații problematice legate de gândire și acțiunea umană cu grad mediu de dificultate, în vederea soluționării lor eficiente; va putea identifica, prin instrumentar logico-critic și analitic-presupozitional punctele tari și slabe ale unor soluții și va putea propune scenarii logice și practice pentru ameliorarea acestora.

8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Obiectul și importanța antropologiei filosofice Antropologia pragmatică la Imm. Kant Semnificația hegeliană a ideii de libertate		
Problematica antropologiei filosofice contemporane Omul între natură și cultură - Depășirea dualismelor • Max Scheler – explorarea fenomenologică a ființei umane și identificarea locului ei în Cosmos Omul între natură și cultură - Depășirea dualismelor • Edgar Morin – homo sapiens sau homo demens? • Desmond Morris – dezgolirea naturii umane		
Omul între natură și cultură - Depășirea dualismelor • Ernest Cassirer – teoria formelor simbolice • Emil Cioran - Antropologia filosofică ca exercițiu de autocunoaștere Antropologia fenomenului religios • Homo religiosus în opera lui Mircea Eliade • Paradoxul prezenței omului în lume în gândirea antropologică a lui Lucian Blaga		
Orizonturi antropologice asupra agresivității și puterii- cadru general Perspectiva thanatică asupra condiției umane în concepția freudiană		

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Agresivitate și etologie • Agresivitatea ca o condiție naturală a comportamentului uman (Konrad Lorenz)		
Conceptul de putere subiectivă (Ioan Petru Culianu) Stările modificate ale conștiinței și puterea omului din «realitatea extinsă »		
Globalizarea sau transmutația puterilor și revelațiile lumii post-moderne		

Bibliografie
<p>Carrel, Alexis – Omul, ființa necunoscută, Editura TEDIT F.Z.H., București</p> <p>Cassirer, Ernst – Eseu despre om, Humanitas, București, 1994</p> <p>Cioran, Antropologia filosofică, Editura Pentagon-Dionysos, Craiova, 1991</p> <p>Culianu, Ioan Petru – Eros și magie în Renaștere, Nemira, București, 1994</p> <p>Dumitrescu, Marius. Alchimia devenirii umane, TipoMoldova, Iași, 2007.</p> <p>Durand, Gilbert – Știința despre om și tradiția, Editura Ideea Europeană, București, 2006</p> <p>Eliade, Mircea. Sacral și profanul, Humanitas, București, 2019.</p> <p>Eibl-Eibesfeldt, Irenäus – Agresivitatea umană, Editura Trei, București, 1995</p> <p>Fukuyama, Francis – Sfârșitul istoriei ?, Editura Vremea, București, 1994</p> <p>Freud, Sigmund. Dincolo de principiul plăcerii, Editura Trei, 1996</p> <p>Jung, Carl Gustav – Psihologie și alchimie; Tipuri psihologice, Teora, 1996</p> <p>Hegel, Georg Wilhelm Friedrich. Prelegeri de Filozofie a istoriei, Editura Academiei, 1968</p> <p>Kant, Immanuel – Antropologia din perspectivă pragmatică, Editura Antaios, București, 2001</p> <p>Lapierre, Jean – William – Viața fără stat?, Institutul European, Iași, 1997</p> <p>Lorenz, Konrad. Asa-zisul rău. Despre istoria naturală a agresivității, Humanitas, București, 2005</p> <p>Morris, Desmond. Zoomenirea. Un studiu clasic despre animalul urban, Editura Art, București, 2010</p> <p>Santori, Giovanni – Homo Videns – imbecilizarea prin televiziune și post- gândirea, Humanitas, București, 2005</p> <p>Scheler, Max. Poziția omului în cosmos, Editura Paralela 45, f.a.</p> <p>Van Gennep, Arnold – Totemismul starea actuală a problemei totemice, Polirom, Iași, 2000</p>

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Locul și rolul antropologiei filosofice în sistemul disciplinelor filosofice Idea perfectibilității umane la Imm. Kant Antropologia pragmatică la Imm. Kant		
Civilizațiile staționare și non-staționare în concepția lui Hegel Conflictul civilizațiilor în gândirea post-hegeliană (Samuel Huntington) Raportul dintre spirit și viață la Max Scheler		
Teoria sublimării de la Freud la Max Scheler Ecce homo în viziunea lui Konrad Lorenz Omul în perspectiva nedesăvârșirii finale în concepția lui Edgar Morin		
• Violența și sacrul la René Girard Antropologia filosofică în spațiul românesc • Problema primitivismelor biologice în concepția lui Lucian Blaga Antropologia filosofică în spațiul românesc • Transformările ideii de om în filosofia lui Tudor Vianu		
Antropologia filosofică din perspectiva ultimelor descoperiri în genetică		
Panoptic și synoptic în gândirea lui Zygmunt Bauman		

Bibliografie

Balandier, Georges – Antropologie politică, Editura Amarcord, Timișoara, 1998
 Bauman, Zygmunt, Globalizarea și efectele ei sociale, Antet, 2005.
 Blaga, Lucian – Aspecte antropologice, Editura Facla, Cluj, 1976
 Culianu, Ioan Petru – Religie și putere, Nemira, București, 1996
 Dawkins, Richard. Gena egoistă, Editura Tehnică, București, 2006.
 Dumitrescu, Marius. Alchimia devenirii umane, TipoMoldova, Iași, 2007.
 Freud, Sigmund. Angoasă în civilizație. In: Sigmund Freud, Opere I, Traducere, cuvânt introductiv și note de Dr. Leonard Gavrilu, Editura Științifică, București, 1991.
 Girard, René. Violența și sacrul, Nemira, București, 1995
 Hegel, Georg Wilhelm Friedrich. Prelegeri de filozofie a istoriei, Editura Academiei, 1968
 Huntington, Samuel P. Ciocnirea civilizațiilor și refacerea ordinii mondiale, traducător: Radu Carp, Prefață: Iulia Motoc, Antet, f.a.
 Lorenz, Konrad – Așa - zisul rău. Despre istoria naturală a agresiunii, Humanitas, București, 1998
 Mișu, Achim – Antropologia culturală, Dacia, Cluj – Napoca, 2002
 Morin, Edgar – Paradigma pierdută: natura umană, Editura Univ. Al. I. Cuza, Iași, 1999
 Morris, Desmond – Maimuța goală, Editura Enciclopedică, București, 1991
 Scheler, Max. Poziția omului în cosmos, Editura Paralela 45, f.a.
 Vianu, Tudor – Transformările ideii de om, Editura Eminescu, București, 1982
 Wells, Spencer. Omul – O aventură genetică, Editura CD Press, București, 2009.
 Zamfirescu, Vasile Dem. – Nedreptatea ontică, Editura Trei, București, 1995

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursurile și seminariile de antropologie filosofică, prin abordările lor moderne, pot constitui baza pentru cercetările actuale din domeniul bioeticii, a comportamentelor politice corecteși pentru dezvoltarea unei comunități umane fondate pe valorile toleranței și acceptării diversității.

10. Evaluare

10.1 Evaluare continuă		Pondere (min. 30%)		50	
Curs	Forma de evaluare		Verificare orală		
	Pondere		50		
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale		Da		
	Metode de evaluare	Detalii		Pondere	cu reexaminare
		Verificare orală periodică		50	Da
		Studiu de caz		50	Da
Seminar / Laborator	Forma de evaluare		Verificare mixtă		
	Pondere		50		
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale		Da		
	Metode de evaluare	Detalii		Pondere	cu reexaminare
		Referat		50	Da
		Verificare orală periodică		50	Da
10.2 Evaluare finală		Pondere (max. 70%)		50	
		Forma de evaluare		Verificare scrisă finală	
10.3 Mențiuni (situații speciale în evaluare)					

--	--

10.4 Standard minim de performanță
Elaborarea și prezentarea unui referat din domeniul problematicii Antropologiei filosofice, folosind bibliografia indicată, în timpul semestrului și participare activă la cel puțin 50% din toate seminariile și cursurile semestrului.

Data completării,	Titular de curs, Prof. Dr. MARIUS DUMITRESCU	Titular de seminar, Prof. Dr. MARIUS DUMITRESCU
Data avizării în departament,	Director de departament, Conf. Dr. CRISTIAN PETRUT MOISUC	